

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

Testul 4

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

M-am uitat la tata, care avea și el părul ondulat pieptănat pe spate, ceea ce scotea la iveală o frunte înaltă, la fel și tatăl verilor mei, doar că al lui era drept. Așa purtaseră toți tinerii cândva. [...]

Aveam ce face, iarna, ordinea celor șapte biblioteci ale familiilor, repartizate pe etaje, dintre care numai una de știință (medicină, chimie, matematică), era tulburată mai des, fiecare își alegea ce-i plăcea. În iarna aia, curând după prima zăpadă, tata-mare ne-a citit unul dintre poemele lui favorite, *Dan, căpitan de plai*, dar finalurile triste ne supărau. [...]

Noi citeam o carte numită *Avalanșa*, de An Rutgers Van der Leoff, care avea pe copertă niște schiuri înfipte cruciș în zăpadă, așa cum ni le înfingeam și noi, și doi copii alături. Și cartea asta, pe care ne-o dăduse tata, avea părți triste, [...] dar măcar se termina vesel, iar copiii erau, cumva, învingătorii.

Ca toate celelalte lucruri ale noastre, și cărțile treceau de la unul la altul. Cărțile aveau un mare avantaj față de patine: nu erau albe și negre și nu trebuia să aștepti să-ți crească piciorul ca să le citești, așa că uneori primeam destul de repede o carte citită de Dina. Părinții spuneau totuși că și mintea crește, la fel ca piciorul, dar, întrucât cărțile nu-ți jucau în mână ca picioarele în ghete, nu se vedea când îți sunt prea mari și nici când îți rămân mici. Nici nu li se toceau canturile*, ca la schiuri. Era deci mult mai bine, cu cărțile decât cu celelalte obiecte folosite de noi, rând pe rând.

N-am văzut pe nimeni din casă citind cu atâta poftă ca tata. Cum avea un ban, cum își lua sau ne lua o carte, pe care o deschidea de parcă ar fi vrut să se mute cu totul acolo, înăuntru. Nici nu mă auzea, dacă-i vorbeam când citea. Tata avea la îndemână un Larousse* în care mă puneam să caut cuvinte franțuzești, chiar înainte de a ști limba asta, mi le spunea pe litere, și așa franceza s-a amestecat încetul cu încetul între cuvintele mele. Mergeam uneori cu el la librărie să vadă ultimele noutăți. La câteva zile după ce Tanti mi-a povestit despre prima ei excursie pe zăpadă, m-am îmbolnăvit de gripă. Făcusem febră mare, care nu-mi trecea și transpiram de parcă urcasem și eu pe jos, în fustă lungă, până la cabana Postăvaru. Mama m-a „doftoricit” eficient, cum învățase, ca fiică de medic, că trebuie să facă, însă tata mi-a adus, pe post de medicament, o carte mare și groasă – cu multe desene și poezii și fragmente din cărți de copii pentru oamenii mari –, pe al cărei cotor scria, cu un scris clar, de mână, *Antologia inocenței*. Am citit din ea zilnic, toată iarna, și nu m-am mai despărțit de ea niciodată, oriunde am mai locuit.

Ioana Pârvulescu, *Inocenții*

*cant – margine, muchie a suprafeței de alunecare a schiurilor

*Larousse – dicționar enciclopedic/colecție de dicționare scoase de editura Larousse

Textul 2

La început au fost poveștile pe care părinții sau bunica mi le spuneau, ori de câte ori îi rugam. Mai târziu, după ce am învățat să citesc, cea mai mare bucurie era să mă ascund într-un colț, cu o carte în mână. Citeam pe nerăsuflăte cărți cu poze colorate, fascinată deopotrivă de text și imagine, legând în mintea mea de atunci ceea ce vedeam în pagina tipărită cu ceea ce ochii minții proiectau – peisaje fantastice, creaturi himerice, animale vorbitoare, țări îndepărtate, pirații de pe mările și fluviile lumii, peșteri pline de comori și de pericole, Nautilus înaintând pe fundul mării, condus de singuraticul căpitan Nemo, personajul meu favorit multă vreme. [...] Citeam oriunde, în casă și afară, în curtea noastră plină de pomi, unde ai mei pusese un leagăn în care obișnuiam să visez între două reprize de citit. Îmi amintesc de o ediție superb ilustrată cu *Cele douăsprezece fete de împărat și palatul fermecat*, pe care îmi plăcea să o recitesc la fel de mult pe cât îmi plăcea să o privesc. Mai târziu, elevă fiind, am avut norocul ca în drumul meu spre școală să se afle o librărie în care intram zilnic: o încăpere dreptunghiulară, cu dușumea geluită, mirosind a petrosin, cu rafturi de sus până jos, pe trei dintre cei patru pereți. Librăreasa mă cunoștea, iar eu știam deja unde se află cărțile pentru copii, învățasem pe de rost titlurile lor, iar colecția de *Povești nemuritoare*, numărând mai bine de treizeci de volume, era pentru mine un punct de atracție, tot așa cum, ceva mai târziu, cărțile din colecția Jules Verne aveau să-mi creeze dependență.

Biblioteca mea a început să prindă contur încă de atunci, căci nu mă mulțumeam doar să citesc o carte împrumutată de la biblioteca școlii. Am simțit de mică nevoia de a-mi apropria* cărțile pe care le iubeam, căci voiam să mă pot întoarce oricând la ele, să le răsfoiesc, să le recitesc, să mă reîntâlnesc cu personajele lor, să reintru în atmosfera ce îmi devenise atât de familiară. Nici astăzi nu m-am lecuțit, deși numărul cărților din biblioteca mea a crescut amețitor, amenințând să cotopească treptat toți pereții. Descoperisem, citind, că pot trăi mai multe vieți, că îmi pot alege prietenii și îmi pot identifica mai ușor neprietenii, că pot călători nu doar în spațiu, în locuri despre care nici nu mi-aș fi imaginat că există, ci și în timp, în epoci de mult dispărute, acolo unde

doar imaginația și lectura te pot transporta. [...] Nici măcar atunci când ai mei insistau că trebuie să dorm la prânz nu mă plictiseam, ba chiar aş spune că, dimpotrivă, intervalul acela era pentru mine un prilej de a prelungi întâlnirea cu eroii mei preferați, de a mă alătura lui Robin Hood sau lui Tom Sawyer, căpitanului Nemo și copiilor căpitanului Grant și de a continua aventura pe cont propriu, schimbând traseele și inventând personaje noi. Am înțeles atunci, cu intuiția copilului îndrăgostit de cărți, că o imagine sau un text constituie, de cele mai multe ori, un punct de plecare pentru imaginația noastră și că ea singură, imaginația, odată pusă în mișcare, ne deschide un număr infinit de posibilități. [...]

Mama și Tata iubeau cărțile și cumpărau și ei mereu, mama mai mult romane de secol XIX, englezești, franțuzești și rusești, iar Tata, biografii ale unor personalități istorice (Alexandru cel Mare și Napoleon erau personajele lui istorice preferate și, cu timpul, au devenit și ale mele) și tratate de istorie universală și națională. [...] Cel mai mult mă bucuram când aveam febră și roșu-n gât: atunci, Mama hotăra că nu pot merge la școală și că trebuie să stau în pat și să beau ceai cu miere și lămâie. Eram în culmea fericirii, pentru că asta însemna cel puțin două zile în care puteam citi de dimineață până seara, fără alte obligații.

Carmen Mușat, *Ce este literatura și de ce nu putem trăi fără ea?*

*a *apropria* – a-și însuși un lucru

**petrosin* – lichid incolor, ușor inflamabil, cu miros caracteristic, obținut dintr-un amestec de benzine ușoare

A.

1. Notează două cuvinte care aparțin câmpului lexical al cărții, valorificând textul 2.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Mama cumpără:

- a) biografii ale istoricilor.
- b) cărți din secolul al XX-lea.
- c) romane franțuzești.
- d) tratate de istorie.

Răspunsul corect: ☐.

2 puncte

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Prin lectură, fata descoperă cum poate:

- a) să adoarmă mai repede seara.
- b) să călătorească în alte epoci.
- c) să devină bibliotecară.
- d) să picteze coperta cărților citite.

Răspunsul corect: ☐.

2 puncte

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Imaginea de pe coperta cărții *Avalanșa* conține:

- a) patine și cărți.
- b) cărți și schiuri.
- c) schiuri și copii.
- d) schiuri și patine.

Răspunsul corect: ☐.

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorrect
<i>Dan, căpitan de plai</i> era poemul preferat al tatălui.		
În casa în care locuiau copiii erau șapte biblioteci.		
Copilul citește din <i>Antologia inocenței</i> când ajunge la cabana Postăvaru.		
Colecția <i>Povești nemuritoare</i> cuprinde doar 30 de volume.		
Intrarea în librărie devine o obișnuință.		
Eroii preferați ai fetei sunt Robin Hood, căpitanul Grant, Nemo, Nautilus și Tom Sawyer.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual identificat în fiecare dintre fragmentele de mai jos. **6 puncte**

a) „o încăpere dreptunghiulară, cu dușumea geluită, mirosind a petrosin, cu rafturi de sus până jos, pe trei dintre cei patru pereți.”

b) „atunci, Mama hotăra că nu pot merge la școală și că trebuie să stau în pat și să beau ceai cu miere și lămâie. Eram în culmea fericirii [...]”

7. Prezintă, în cel puțin 30 de cuvinte, o legătură care se poate stabili, la nivelul conținutului, între cele două texte-suport. **6 puncte**

8. Crezi că este important să ai propria bibliotecă? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 90 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

[illegible]

9. Asociază cu un alt text literar textul *Inocenții* de Ioana Pârvulescu, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o asemănare și o deosebire dintre ele. **6 puncte**

[illegible]

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt accentuate corect cuvintele din seria:

- a) plăăcere, dîncolo.
- b) plăăcere, dincolo.
- c) plăăcere, dîncolo.
- d) plăăcere, dincolo.

Răspunsul corect: .

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

- a) „dreptunghiular”, „norocul”.
- b) „recitesc”, „rafturi”.
- c) „titlurile”, „librăreasă”.
- d) „vorbitoare”, „englezești”.

Răspunsul corect: .

2 puncte

3. Alcătuiește două enunțuri în care să ilustrezi polisemia cuvântului „a vedea”.

4 puncte

4. Transcrie din fragmentul următor trei verbe la moduri diferite, pe care le vei preciza: „Nici măcar atunci când ai mei insistau că trebuie să dorm la prânz nu mă plictiseam, ba chiar aș spune că, dimpotrivă, intervalul acela era pentru mine un prilej de a prelungi întâlnirea cu eroii mei preferați.”

6 puncte

5. Scrie opinia ta despre literatură sub forma unei fraze alcătuite dintr-o propoziție principală și o propoziție subordonată completivă directă.

6 puncte

6. Rescrie enunțul următor, astfel încât atributul să fie exprimat prin adjectiv pronominal demonstrativ: „biblioteca mea a început să prindă contur”. **6 puncte**

7. Completează spațiile libere din textul de mai jos, reprezentând un mesaj pe care vrei să-l trimiți colegilor de clasă, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze. **6 puncte**

Vă salut pe toți!

Am terminat de citit _____ (ultima) cărți _____ (care, acuzativ) mi le-ați recomandat. Aș fi vrut ca măcar una dintre ele _____ (a avea, conjunctiv, timpul prezent) un final fericit. Voi ce părere aveți?

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Scrive o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să îl caracterizezi pe tata, personajul din textul 1.

În redactarea compunerii:

- vei menționa două trăsături ale personajului; **4 puncte**
- vei ilustra două modalități de caracterizare diferite, prin câte o secvență comentată; **6 puncte**
- vei corela o valoare transmisă prin acest personaj cu una importantă pentru tine, justificându-ți răspunsul. **2 puncte**

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.
